

L'arbre de Nadal: entroncar el cel i la terra

Dll, 21/12/2020 per Catalunya Religió

(Josep Gordi -CR) Aquests dies previs a la celebració del Nadal, els carrers i les places de molts pobles i ciutats s'omplen d'ornaments en forma d'arbre i s'acostuma a plantar un gran avet en un lloc central. A vegades, en el triangle en forma d'arbre escrivim bons desitjos, com pau, amor... També dins les cases l'arbre de Nadal és molt present així com diferents elements vegetals que utilitzem d'ornaments: les branques de vesc o de boix grèvol amb els seus fruits vermells...

Si pensem en la localitat de Betlem on van arribar **Josep i Maria** i on va néixer el seu fill **Jesús**, en temps de l'emperador **Octavi August**, és a dir, més dos mil anys enrere, de ben segur que el clima no era tan càlid com l'actual, però podem assegurar que era un poble envoltat d'oliveres, figueres i altres arbres mediterranis. Ara bé, el que no hi havia eren avets. A la Bíblia l'arbre més proper a l'avet que apareix és el cedre del Líban, que creix dalt de les muntanyes i molt lluny de Betlem.

Arribats a aquest punt, podem preguntar-nos: per què associem l'avet al Nadal? La resposta ens apareix quan el cristianisme s'expandeix pel continent europeu i entra en contacte amb els pobles del centre i el nord, els quals consideraven alguns boscos i arbres com a sagrats ja que vivien envoltats de grans bosquíries.

A la vila de Selestat, un poble de l'Alsàcia, al cor d'Europa, hi ha el document més antic que parla del guarniment d'un arbre de Nadal, en concret es tracta d'un text del 1521 guardat als arxius municipals. No és estrany que aquest fet tingues lloc a l'Alsàcia ja que aquesta regió s'estén entre les seues muntanyes dels Vosges, on els avets creixen entre els faigs i els roures, i l'ampla i prospera vall del Rin. A partir del 1870 l'avet es converteix en l'arbre de Nadal i la tradició de guarnir-lo s'estén per tot Europa, tot i que no és fins el 1982 que es posa un arbre de Nadal al Vaticà. Alguns documents expliquen que els primers guarniments eren pomes, que simbolitzaven el pecat original i espelmes que eren la llum de Crist.

Cal tenir present que l'avet és una espècie sempre verda o perennifòlia que simbolitza la resistència al fred i, més endavant, l'eternitat i el triomf sobre l'hivern ja que després de la llarga foscor hivernal i amb l'arribada de les llums primaverals començarà novament a reviure.

Joan Amades ens explica que, a la festa de Nadal, els arbres hi han estat sempre molt presents. Sobretot, perquè la festa es feia a l'escalf del foc de la llar, que esdevé un espai de comunió sagrada entre els presents i els avantpassats i davant del foc recordem els qui ens han deixat tot explicant històries i cantant nadales, recitant poemes els més petits de la casa... A més a més dels troncs cremant, tenim el tió de Nadal que també és un reminiscència del culte als arbres.

No oblidem que, quan guarnim un arbre de Nadal, estem davant d'un símbol que representa el desig tan humà d'entroncar el cel i la terra, d'embellir la nostra realitat quotidiana, d'agermanar-nos amb els amics arbres, de portar bocins de natura a la nostra llar, de seguir una tradició que ve d'antic i que perpetuem amb els nostres gestos any rere any.